

Kategorie od 15 let

4.–6. místo Andrea Hrabáková – Oči pro pláč

Slunce svítilo starci na hlavu, až se mu na krku objevily krůpěje potu. Zapíchl lopatu do země a zkontroloval žhnoucí kotouč na nebi, podle kterého usoudil, že je poledne. Kéž by zapršelo, povzdechl si.

Věděl však, jak bláhová myšlenka to je. Dešťové kapky viděl naposledy, když mu na hlavě ještě rostly hnědé husté kadeře a jeho krok byl pevný a plný síly. Tehdy ještě přšelo a lidé vyhlíželi vlašťovky létající nízko nad zemí.

Jenže pak nastala doba bez deště a krajina jen pramálo připomínala tu, na kterou byli lidé do té doby zvyklí. V zemi začala platit nová nařízení a přibyla práce, kterou bylo potřeba v důsledku sucha vykonávat.

Krize je krize, říkali si lidé mezi sebou stále častěji a čekali na nová nařízení Systému. Ten nedávno přikázal, aby se i lidé v důchodu podíleli na novém způsobu produkce vody na zalévání. A tak se stařec ocitl na venkově na půlhektarové vinici. Avšak přestože byl stařec na svůj věk plný síly, měl strach, aby svůj přidělený úkol na vinici zvládl splnit.

Odložil lopatu, posadil se na osamocenou židli ve stínu kousek od ostatních a zadíval se na dění před sebou. Lidé se skláněli nad rostlinami a zavlažovali je svým neutuchajícím pláčem.

Když déšť úplně vymizel, začala některým lidem pukat srdce bolestí. Často to byli mladí lidé, kteří vnímali bolest nejintenzivněji, a tak především oni obětavě plakali na vinicích a polích a pokorně plnili normu Systému na množství naplakaných slz, která byla zase o něco vyšší než předchozí měsíc.

Ostatní, kteří dostali plakat příkazem, plakali z různých důvodů. Někteří mysleli na smutné věci, některé rozplakal pocit vzdoru a jiným dokonce tekly slzy závisti. Krize je krize, mumlali si mezi sebou a i oni plnili novou normu Systému.

Jak stařec mlčky seděl, na chvíli zavřel oči, s konvičkou sevřenou v obou rukou, stále prázdnou, s podivným pocitem na hrudi. Krize je krize, náročná a táhlá. Ale i přes bolest, kterou kolem sebe viděl, konvičku ne a ne svými slzami naplnit.

Život se s ním nijak nemazlil, a možná právě proto se mu pocity dávaly tak obtížně najevo. Chtěl mít hlavně klid a rád by ve svém způsobu života pokračoval, splnit normu, nedělat problémy. Marně se snažil vzpomenout si, kdy naposledy plakal.

Vtom se z vinice ozval hlasitý povzdech stařeny, který ho vytrhl z myšlenek:

„Ach, jaké neštěstí!“ naříkala a spínala přitom obě ruce nad hlavou. Po její tváři se kutálely slzy velké jako hrachy.

Stařec zaslechl od hloučku lidí zpozvzdálí, že za takové divadlo musí mít určitě zapláceno:

„To vite, že to bude mít zaplácený, dneska nemůže člověk ničemu věřit, já si myslím, že i ta voda někde je, jenom ji před náma schovávají a říkaj, že došla,“ přisadil si menší zavalitý muž s tučným podbradkem, „kde by jinak vzali tolik jídla na ten jejich veleslavnej raut?“ dodal zamračeně.

Když o chvíli později procházela stará žena kolem starce a hrdě si nesla svou konvičku s naplakanými slzami, všiml si, že jí z kapsičky spadl na zem malý lístek.

To snad.... snad to není..., začal překotně přemýšlet a cítil vzrušení. Takových lístků byl jen omezený počet, a tak se snažil nedat na sobě nic znát. Jakmile se ujistil, že se nikdo nedívá, sehnul se ke své botě, jako by si chtěl zavázat tkaničky, a hbitě, jak to jen šlo, popadl lístek svými třesoucími se prsty a schoval si svůj poklad do kapsy.

Od té doby, co nastala doba bez deště, Systém jednou ročně losoval lidi z celé země k obřimu rautu, na kterém se servírovalo to nejchutnější jídlo.

Některé bylo, pravda, trochu slanější, než si ho lidé pamatovali z dřívějška, protože se v zemi začalo experimentovat se zaléváním slanými slzami. Ale co s tím, že chuťově nebylo stejně dobré. Ten výběr! To už se běžně v obchodech dávno nevidělo.

Už už se tam stařec viděl a nemohl se dočkat, až se na raut se svým výherním losem dostaví. Viděl se ve své zelené kamizole, kterou si oblékal jen na speciální příležitosti, a představoval si, jak si pochutná na obložených chlebičkách.

Jenže když se vrátil na vinici a sáhl si do kapsy, lístek nenahmatal. Obrátil obě kapsy naruby, ale lístek byl fuč. V ten moment stařec poprvé po dlouhé době opravdu nefalšovaně plakal. A plakal tak dlouho nad svým vlastním neštěstím, až nakonec normu Systému splnil.